

POSTANOWIENIE

14 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 14 listopada 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku R. J. i M. J.
z udziałem A. P.
o zasiedzenie nieruchomości,
na skutek skargi kasacyjnej A. P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu
z 17 maja 2023 r., II Ca 341/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz wnioskodawców, tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) zł, z odsetkami wynikającymi z art. 98 §1¹ k.p.c. za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 17 maja 2023 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu, w następstwie apelacji wnioskodawców od punktu II. postanowienia Sądu Rejonowego w Wągrowcu z 30 listopada 2022 r., zmienił zaskarżone postanowienie i stwierdził, że wnioskodawcy nabyli przez zasiedzenie, na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej, z dniem 31 grudnia 2019 r., opisaną w sentencji nieruchomość oraz zasądził od uczestnika A. P. na rzecz wnioskodawców 3.017 zł

z tytułu zwrotu kosztów postępowania (punkt 1) oraz zasądził od uczestnika A. P. na rzecz wnioskodawców 2.450 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego (punkt 2).

W skardze kasacyjnej uczestnik A. P. wniósł o jej przyjęcie do rozpoznania, gdyż - jak wskazał - Sąd II instancji dopuścił się naruszenia prawa materialnego, jak i naruszenia przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Wniosek skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odnosi się do żadnej z przyczyn przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., jeżeli zaś w zamierzeniu skarżącego nawiązywać miał on do przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przedstawiona na jego uzasadnienie argumentacja nie pozwala przyjąć, że przyczyna ta została wykazana.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy,

sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Skarżący nie wykazał, aby zaskarżonego orzeczenie było dotknięte tego rodzaju nieprawidłowościami. Nie zostały we wniosku ani w jego uzasadnieniu wskazane przepisy prawa materialnego lub procesowego, które Sąd Okręgowy miał naruszyć w sposób oczywisty, zaś lakoniczna argumentacja wniosku nie została powiązana z powołanymi w skardze podstawami. W uzasadnieniu wniosku skarżący zmierza przede wszystkim do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów, w tym dowodów z zeznań świadków. Tymczasem stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów bądź oceny dowodów, co oznacza, że argumentacja wniosku dotycząca niewłaściwie przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów nie może uzasadniać tezy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Również akcentowane we wniosku przez skarżącego elementy stanu faktycznego nie są wystarczające dla stwierdzenia, że zaskarżone orzeczenie stanowi konsekwencję kardynalnych błędów w zakresie stosowania prawa, których efektem jest orzeczenie oczywiście wadliwe. Przedstawiona we wniosku argumentacja nie uzasadnia też tezy o oczywistej wadliwości dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny charakteru władania sporną nieruchomością przez wnioskodawców jako posiadania a nie prekarium, zważywszy, że uwzględniona przy tej ocenie długotrwałość tego władania nie była jedyną przesłanką uwzględnioną przez Sąd Okręgowy, a

wyróżnione w judykaturze Sądu Najwyższego przejawy samoistnego posiadania (np. ogrodzenie nieruchomości, zagospodarowanie, dbanie o jej utrzymanie w stanie niepogorszonym, czynienie nakładów, pobieranie pożytków, uiszczanie danin publicznych należnych od nieruchomości, występowanie przed organami) podlegają łącznej ocenie ze wszystkimi okolicznościami konkretnej sprawy istotnymi dla oceny prawnej charakteru posiadania, jednak ich łączne wystąpienie nie jest warunkiem koniecznym samoistności posiadania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[ał]